

نوشته : عبدالمجید حمیدی، از هالند

وزارت معدن یا بازار سیاه فروش معدنیات

وطنداران گرامی و خوانندگان عزیز

گرچه از فن نویسندگی چیزی نمیدانم و همیشه در نوشتن مقاله ها که از جانب معلمین زبان به عنوان کار خانگی و یا سوال امتحان وظیفه داده میشد مشکل داشتم . اما اوضاع آشفته وطن و کارکردهای ناشیانه و برخورد های شخصی و سیاسی با ملکیت های عامه و ملی مرا واداشت تا کلماتی روی هم ردیف و خدمت شما خوانندگان گرامی تقدیم بدارم. از حوصله مندی تان متشکرم.

ناله را هر چند میخوام که پنهان تر کنم سینه میگوید که من تنگ آمدم فریاد کن

خبر موجودیت ذخایر نفت در حدود ۸۰۱ میلیارد بیلر را در حوضه نفتی افغان تاجک (دیپریشن افغان-تاجک) از زبان تاجر ملی (وزیر معادن) شنیدم. در حالیکه این فرضیه! به استناد اسناد سالهای گذشته یعنی قبل از سالهای ۱۳۶۷ است. اما نیمدانم این عدد داده شده بر روی کدام تحقیقات استوار است. گرچه خودم در این اواخر به افغانستان مسافرت نکرده ام اما لحظه ای هم از اخبار و احوال وطن غافل نبوده ام. نظر به شرایط امنیتی و شناختی که از کادرهای تکنیکی و علمی در ساحه جیولوجی و اکتشاف نفت و گاز دارم به یقین میتوانم گفت در این اواخر تحقیقات ساینس مو لوزیکی و برمه کاری اکتشافی که برای تعیین دقیق حدود معادن، ضخامت مؤثر، اندازه مساحت مشبوع و بالاخره تثبیت ذخیره عمومی و ذخیره قابل استخراج ضرور است صورت نگرفته است. تنها ممکن است تحقیقات فضایی صورت گرفته باشد که متأسفانه افغانها از نتایج و جزئیات آن واقف نیستند. اینکه جناب وزیر معادن به اساس کدام مدارك علمی این محاسبه را نموده است قابل سوال است.

هنوز این سوال حل نشده که جناب وزیر در مصاحبه شان از استخراج و فروش نفت از چهار حلقه چاه معدن انگوت مژده دادند و تلویحاً فرمودند که نفت استخراج شده

به ظرفیت ۸۰۰ بیرل در شبانه روز (اگر مقدار استخراج را زیاد و یا کم شنیده باشیم ببخشید). در تصفیه خانه ای که به همین منظور آقای زمري کامگار در حیرتان تأسیس کرده اند تصفیه خواهد شد. در ظاهر امر کار خیر و قابل قدر است. اما سوال اینجاست که ظرفیت استخراجی معدن به اساس ظرفیت تصفیه خانه تعیین میگردد و یا اینکه مبنای علمی و محاسباتی دارد؟ زیرا در تعیین رژیم استخراجی معادن نفت فکتورهای مختلف دخیل است که ایجاب محاسبات دقیق و معاصر را مینماید. باید گفت که معدن انگوت اولین معدن نفت است که کشف شده و کار تفحص و قسماً اکتشاف آن تکمیل گردیده اما پروژه استخراجی آن هرگز ترتیب نشده است. آیا چهار حلقه چاه اکتشافی برای استخراج معدن بصورت کل کافی است و یا اینکه چاه های استخراجی دیگر هم باید حفر گردد؟ علاوهً فکتور های دیگر که در تعیین رژیم استخراجی معدن در پهلوی تقسیم و انتشار شبکه چاه ها قابل اهمیت است باید جداً در نظر گرفته شود. مثلاً فشار طبقه گاز دار در قسمت فوقانی طبقه نفت دار (یا کلاه گازی) لزوجیت نفت و از همه مهمتر حرکت متوازن سطح آب موجود در قسمت تحتانی طبقه نفت قابل اهمیت است. از یکطرف آب طبقه تحتانی عامل استخراج و بلند شدن نفت به دهنه چاه است - و از طرف دیگر اگر سطح حرکت آب متعادل نباشد، چون سرعت حرکت آب بیشتر از نفت است با اندک غفلت آب خود را زودتر به چاه رسانیده که به اصطلاح زبانه آبی تشکیل میگردد که در نتیجه از چاه آب استخراج میشود و مانع رسیدن نفت به چاه میشود - و نفت در طبقه محبوس باقی میماند که برای استخراج نفت محبوس شده باید چاه جدید حفر گردد که قیمت تمام شد را بی اندازه بلند خواهد برد. باید قبل از شروع استخراج پلان تدابیری اندازه استخراج چاه (دبت چاه) ها بعد از مطالعه دقیق همه شاخص ها آماده گردد که به یقین این مطالعات در این اواخر صورت نگرفته و استخراج به ادامه استخراج بی بند و بار برای دستگاه تصفیه قابل حمل مربوط به پهلوان حیدر جوزجانی (جنگ سالار عبدالرشید دوستم) که از کشور قزاقستان در سال های ۱۳۷۳ - ۱۳۷۴ کرایه و یا خریداری کرده بود صورت

خواهد گرفت که امید وارم چنین نباشد.

به یقین استعفای دسته جمعی کادر های فنی و مسلکی مجرب وزارت معادن که چندی قبل صورت گرفت هم ناشی از همین جنایات تخنیکي وزیر و گروپ سیار شان باشد که از وزارت مالیه به وزارت تجارت و با جا بجایی وزیر به وزارت معدن به این وزارت هجوم آوردند.

امید وارم معامله گری های که در تاراج معادن مس عینک، سمنت پلخمری، طلا و لاجورد بدخشان، زمرد پنجشیر، ذغال دره صوف و کرومیت لوگر، غیره و غیره شد دامنگیر معدن آهن حاجی گک، و نفت آق دریا، قشقری و غیره معادن مفیده موجود در سراسر افغانستان نگردد.